

Gesundheits-, Sozial- und Integrationsdirektion
Gesundheitsamt
Kantonsärztlicher Dienst

Sağlık, Sosyal İşler ve Uyum Müdürlüğü
Sağlık Dairesi
Kanton Tabipliği Birimi

Tavsiye Edilen Aşılar

Yaş grubu	Aşılar
4-7 yaş arası * 6 yaşından itibaren	<ul style="list-style-type: none">- Çocuk felci, difteri (kuşpalazı), tetanoz, boğmaca- *Kene ensefaliti (FSME) kısaltmasıyla bilinen bahar-yaz ensefaliti) <p>Yakalama (telafi) aşısı:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kızamık, kabakulak, kızamıkçık
11 yaşından itibaren	<ul style="list-style-type: none">- Difteri, tetanoz, boğmaca- Hepatit B (2 ya da 3 doz)- Bakteriyel beyin zarı iltihabı (meningokok menenjit)- **İnsan papilloma virüsü/HPV (rahim ağzı kanseri, genital siğil) (2 ya da 3 doz) <p>Yakalama (telafi) aşısı:</p> <ul style="list-style-type: none">- Çocuk felci- Kızamık, kabakulak, kızamıkçık- Kene ensefaliti (FSME)

Çocuğunuzun 11-15 yaş arası olması ve henüz suçiçeği hastalığını geçirmemiş olması durumunda, bu konuyu aile doktorunuzla görüşerek çocuğunuzun bu enfeksiyon hastalığına karşı aşı olup olmayacağına karar vermelisiniz.

Aşağıdaki genel durumlardan biri varsa çocuğunuzun aşı olması sakıncalıdır:

- Daha önce anafilaktik reaksiyon geçirmiş olması (= son derece şiddetli alerjik reaksiyon)
- Hamilelik
- İmmün yetmezlik (bağışıklık sistemi yetersizliği)
- Akut ağır hastalık

Okul çağındaki çocuk ve ergenler için tavsiye edilen aşilar
(Anaokulu– Ortaöğretim)

Difteri (kuşpalazı), tetanoz, boğmaca

Difteri (kuşpalazı)

Bu hastalık çoğunlukla boğaz ağrısı ile başlar. Daha sonra ise burun ve boğaz içinde solunumu olumsuz etkileyen veya imkânsız kılan bir tabaka oluşur.

İsviçre’de uygulanmakta olan aşı programı sayesinde klasik difteri hastalığı ortadan kalkmıştır. Ancak, difteriyi meydana getiren bakteriler hâlâ yaygın olduğundan bu mikroplar aşı koruması bulunmayan çocuklara her zaman bulaşabilir ve böylece ağır hastalık vakalarına neden olabilirler.

Tetanoz

Tetanoz hastalığı, toprak içinde ve insan ve hayvan bağırsaklarında bulunabilen bir bakterinin meydana getirdiği bir enfeksiyondur. Özellikle delici ve kesici alet yaraları ve yanıklar üzerinden vücuda girebilen bu mikrop sinir sistemini tahriş ederek aşırı ağrı yapan kas kasılmalarına yol açar.

Boğmaca

Boğmaca son derece bulaşıcı, bakteriyel bir enfeksiyon hastalığı olup öksürük krizleri, hırıltılı solunum ıslık sesi ve balgam/gıda kusma şeklinde kendini gösterebilir. Genelde birkaç hafta süren bu hastalık bebeklerde meydana geldiği zaman akciğer iltihabı, kramp/kasılmalar ve hatta kalıcı beyin hasarına yol açabilir. Bebeklerin binde birinde boğmaca ölümle dâhi sonuçlanmaktadır. Yetişkinlerde ise ağır komplikasyonlar ender görülür. Boğmaca bakterilerinin çoğu hâllerde anne-baba tarafından farkında olmadan bebeğe ve çocuklara bulaştırıldığı bilinmektedir.

Çocuk felci (poliomyelit)

Poliomyelit virüsü sinir sistemi hücrelerini tahrip ederek vücudun değişik yerlerinde felç oluşmasına neden olur. Virüsler solunum kaslarına da

Kanton Bern Canton de Berne

yayıldığında hasta suni solunum tedavisine bile ihtiyaç duyabilir. Hastalıktan etkilenen ekstremitelerde hayat boyu güçsüzlük ya da felç kalabilir. İsviçre halkı iyi bir aşı disiplini gösterdiğinden çocuk felci 1983 yılından beri neredeyse ortadan kalkmış durumdadır. Ancak, bu korumanın devam edebilmesi için tüm çocuklar çocuk felcine karşı aşı olmalıdırlar.

Kızamık, kabakulak, kızamıkçık

Birer virüs enfeksiyonu olan bu üç hastalık ciddi komplikasyonlara yol açabilir:

Kızamık	Beyin iltihabı
Kabakulak	Beyin zarı iltihabı, testis iltihabı
Kızamıkçık	Hastalık gebeliğin ilk üç ayında oluştuğunda henüz doğmamış bebeği tehlikeye sokabilir

Kızamık, kabakulak ve kızamıkçık, çoğu insanın yanılarak tehlikesiz olduklarına inandığı, son derece bulaşıcı virüs enfeksiyonlarıdır. Bu üç hastalığın hiçbirine karşı herhangi bir özel tedavi bulunmamaktadır. Kalıcı fiziksel ya da zihinsel hasarlarla sonuçlanabilen ağır komplikasyonları olduğu bilinen bu hastalık grubu ender durumlarda hastanın ölümüne bile neden olabilir. Bu hastalıklardan etkili bir şekilde korunmanın tek yolu aşı olmaktır.

Hepatit B

Karaciğeri etkileyen bir virüs hastalığı olan Hepatit B'nin en tipik belirtisi hastanın sarılık geçirmesidir. Ancak, bu hastalığa yakalananlar sıkça farkına bile varmaz veya (karın ağrısı, mide bulantısı, kusma, yorgunluk gibi) pek tipik olmayan belirtiler geçirebilirler. Akut Hepatit B hastalığının ölümle sonuçlanması ender görülmektedir. Enfekte olan hastaların çoğunluğu kalıcı sorunlar yaşamaksızın iyileşir. Hastaların %5-10'unda ise enfeksiyonun kronikleşmesiyle virüsün sürekli olarak vücutta kalması söz konusudur. Bu kişiler ömür boyu virüs

taşıyıcısı olup virüsleri başkasına bulaştırabilir ve yıllar ya da onyıllar sonra dâhi karaciğer sirozu ve ya karaciğer kanseri geçirebilirler. Hepatit B kan ya da cinsel ilişki yoluyla bulaşan bir hastalıktır.

Bakteriyel beyin zarı iltihabi (meningokok menenjiti)

İnsanların aşağı yukarı %15'inin burun ve yutak bölgesinde hastalık oluşturmeyen meningokok bakterileri bulunmaktadır. Bakterilerin mukozadan kan dolaşımına yayıldığı kişilerde ise ciddi hastalıklar meydana gelebilir. Bu şekilde oluşabilen en çok korkulan hastalıklar arasında iltihaplı beyin zarı enfeksiyonu ve kan zehirlenmesi yer almaktadır. Meningokok bakterilerinin sebebiyet verdiği hastalıklarda komplikasyonlar sık görülmektedir. A, C, W ve Y grubu meningokok bakterilerine (yani B grubu dışındaki tüm gruplara) karşı aşı olmakla çocuğunuz bu hastalıklara karşı en iyi şekilde korunmuş olacaktır.

Kene ensefaliti (FSME kısaltmasıyla bilinen bahar-yaz ensefaliti)

Doğada vakit geçiren insanlar, keneden bulaşan çeşitli mikroplara ve bunların meydana getirebildiği hastalıklara maruz kalma riski altındadırlar. Bu şekilde bulaşan hastalıklar arasında en önemlileri Lyme hastalığı (boreliyo) ve bahar-yaz ensefaliti (FSME) adıyla da bilinen kene ensefalitidir. Lyme hastalığı antibiyotikle tedavi edilebilmektedir. Bahar-yaz ensefalitine karşı ise herhangi bir tedavi bulunmadığından, (uzun giysiler gibi) genel korunma tedbirleri dışında FSME aşısı bu hastalıktan etkili bir şekilde korunmak isteyenler için tek pratik çözümdür.

Rahim ağzı kanseri ve genital siğil

Yaklaşık 40 tipe ayrılan "insan papilloma virüsleri" (HPV), cinsel ilişki sırasında kişiler arası cilt ya da mukoza teması yoluyla bulaşır. Enfeksiyon vaka-

larının çoğunluğunda herhangi bir hastalık belirtisi oluşmadığından, virüsün bulaştığı kişi bunun farkına bile varmaz ve böylece taşıdığı HPV virüsleri farkında olmadan başkalarına bulaştırabilir. HPV virüsleri tipe göre ya kansere (örneğin rahim ağzı kanseri / makat kanseri) ya da genital siğile yol açabilir. Rahim ağzı kanseri ve özellikle bu kanser cinsinin ön evreleri son derece ciddi bir hastalık olduğundan, HPV aşısı tüm genç kızlara genel olarak tavsiye edilen bir aşıdır. HPV virüslerinin sebebiyet verdiği kanser hastalıklarının kadınlardan daha ender görüldüğü erkeklerde, kanser yerine kadınlarla aynı sıklıkta genital siğil meydana gelebilir. Bu nedenle HPV aşısı tüm ergen erkeklere ve delikanlılara da ilave aşı olarak önerilmektedir.

Aşı komplikasyonları

Yukarıda açıklanan aşıların ağır komplikasyonlara yol açması çok ender görülen bir durumdur. Ancak, tüm aşılar çok nadir durumlarda şiddetli alerjik reaksiyonlara neden olabilir. Kızamık-kabakulak-kızamıkçık aşısı, canlı aşılarından olması nedeniyle son derece nadir durumlarda sinir ya da beyin iltihabına yol açabilir. Diğer yandan, bu komplikasyonların hastalığın kendisi geçirildiğinde çok daha sık görüldüğü de bilinmelidir (örneğin, kızamık hastalığını geçirenlerin yaklaşık 1000'de 1'inde beyin iltihabı oluşmaktadır).

Aşı maddesine göre değişmek üzere, pek yaygın olmayan veya sıklıkla meydana gelen yan etkiler şunlardır:

- İğne yapılan yerde şişlik, ağrı ya da kızarıklık oluşması
- Baş ağrısı, baş dönmesi, yorgunluk
- Kas ve/veya eklem ağrısı
- Mide bulantısı, kusma
- Gripe benzer hastalık belirtileri